

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

Vasile Alecsandri - Pastelurile

Vasile Alecsandri este cel mai important reprezentant al literaturii romane pasoptiste, in acest sens Mihai Eminescu numindu-l in poezia "Epigonii": "Acel rege-al poeziei vesnic tanar si fericie". Avand, evident, vocatia intemeierii, Vasile Alecsandri acopera prin activitatea sa literara aproximativ 50 de ani si impune printre opera deosebit de vasta, abordand toate genurile literare si urmand indemnul lui Mihail Kogalniceanu din "Dacia literara".

Vasile Alecsandri e printre primii culegatori romani de folclor, realizand vol. "Poezii poporale, balade, cantice batranesti" si prelucrand creatia literara populara in vol. "Dione". De asemenea, istoria ramane la el importanta sursa de inspiratie in poemele eroice "Dan, capitan de plai", dar si in teatru, in drama "Despot-Voda". Este un atent observator si un participant entuziasmat la marile momente ale societatii romane contemporane, lui, pe care le imortalizeaza in poezia "Ostasii nostri" sau in teatru: "Chirita in provintie", "Chirita in Iasi"; dar si in proza, in "Istoria unui galban si a unei parale" si "Balta Alba".

Natura a fost pentru Alecsandri sursa de inspiratie in intreaga lirica, mai ales in vol. "Pasteluri". Surprinzand varietatea operei lui Vasile Alecsandri si caracterul ei de sinteza a principalelor teme din literatura romana pasoptista, Titu Maiorescu afirma: "Farmecul limbii romane el nu l-a deschis; iubirea omeneasca si dorul de patrie el le-a intrupat; frumusetea pamantului nostru natal si a aerului nostru el a descris-o; cand a fost chemat poporul sa-si jertfeasca viata in razboiul din urma, el singur a incalzit ostasii nostri cu raza poeziei. A lui lira multicorda a rasunat la orice adiere care sa putut ridica din mijlocul acestui popor."

In sec. XVIII apare in pictura o noua specie care va fi cunoscuta sub numele de pastel. Aparitia pastelului in pictura inseamna, de fapt, inaugurarea curentului impresionist. In literatura, pastelul nu fusese recunoscut ca specie lirica, desi descrierile de natura se facusera cu cateva secole inainte. Aparitia vol. "Pasteluri" in 1875 inseamna recunoasterea pastelului ca specie literara. Autorul volumului devine astfel "parintele pastelului universal in literatura". Prima descriere de natura in literatura romana a fost facuta in proza, de catre Miron Costin. Inainte de Alecsandri, elemente de pastel intalnim si la Ghe. Asachi, D. Bolintineanu, G. Alexandrescu, I. H.-Radulescu, V. Carlova. Alecsandri este cel care da insa adevarata stralucire a pastelului.

Volumul de pasteluri cuprinde creatii realizate intre 1868 si 1869 si reprezinta partea cea mai valuroasa a operei lui Alecsandri. Calinescu afirma ca "daca Alecsandri ar fi realizat numai pastelurile, tot ar fi ramas ca unul dintre cei mai reprezentanti poeti romani". Iar Titu Maiorescu afirma despre pasteluri ca sunt "cea mai mare podoaba a poeziei lui Alecsandri, o podoaba a literaturii romane", printre "simtire atat de curata si de puternica a naturii", precum si prin faptul ca sunt scrise "intr-o limba atat de frumoasa".

In "Pasteluri" se intreprind elemente de romantism si de clasicism. Elementele romantice sunt: corespondenta dintre peisajul exterior si interior, adica dintre natura si starea sufleteasca; viziunea poetului asupra anotimpurilor surprinse in miscarea lor ciclica. Elementele clasice sunt: atmosfera

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

---

de optimism, seninatatea viziunii, armonia, echilibrul si simetria compositiei.

Exista in "Pasteluri" si unele tonalitati care tin de parnasianism, evidente in gustul poetului pentru descrierile amanuntite, fara exteriorizarea sentimentului, precum si de gustul poetului pentru pastelurile exotice. Prezenta sinestezii aduce in pastel unele note simboliste. Daca George Cosbuc este considerat "cantaretul verii", Alecsandri este considerat un poet hibernal.

Primavara este la Alecsandri un anotimp plin de zarva. Este anotimpul in care ograda si campul se trezesc pregatindu-se pentru primele munci. Este un anotimp juvenil si curat, in care natura isi asteapta oaspetii. Printre pastelurile de primavara, amintim: "Cucoarele", "Oaspetii primaverii", "Plugurile".

Vara este un anotimp al luminii solare care cade torida incercuind oameni si locuri. Este, in acelasi timp, anotimpul secerisului, anotimpul lanurilor de grau, anotimp in care balta, in mirifica ei lume de vietuitoare, isi inalta cantecul plenar. Este antimpul trairilor descatusate, anotimpul unei lumi de basm care-si traieste prin efemerul trecerii prin timp o varsta existenrială: "Malul Siretului", "Balta".

Toamna este anotimpul in care asistam la inchiderea luminozitatii, in care viata incepe sa se stinga, iar acordurile asurzitoare din vara se aud tot mai stinjhere pentru ca toamna nu da posibilitatea poetului sa-si inalte cantecul. Pentru ca este anotimpul in care viata palpita tot mai slab, Alecsandri nu-i dedica decat un singur pastel, "Sfarsit de toamna". Daca primavara este anotimpul izbucnirilor adolescentine, daca vara este anotimpul implinirilor tineresti, toamna este anotimpul in care patrund inflorari metafizice, anotimpul in care se strecoara melancolia, stricand tonul optimist cu care ne obisnuise Alecsandri.

Iarna este anotimpul caruia Alecsandri ii dedica cele mai multe pasteluri. Inainte de a fi un anotimp al pustietatii, iarna este anotimpul unei extraordinare luminozitati. De data aceasta, tablourile se scalda intr-o lumina stralucitoare, dura si rece, lumina zapezii. Este o lumina aspra, nuantata de stralucirea omatului diamantin. Alecsandri stie sa culeaga nuantele de alb si sa le transforme din sensatii vizuale in sensatii epidermice. Pastelurile sale sunt adevarate canturi ale cascadelor de zapada. Satele se estompeaza lasand in prim-planul tabloului campiile pustiute si codrii aplecati sub zapada. In functie de anotimp si de peisaj, Alecsandri se intregreaza cu naturalete in tabloul prezentat. Adevarul si forta descrierii, varietatea aspectelor ce umplu cadrul vizual, tonul optimist si atmosfera tonica sunt elemente definitorii ale pastelului.

Nicolae Manolescu afirma despre pastelurile lui Alecsandri ca sunt "reprezentari ale vietii satesti, linistite", iar George Calinescu spunea ca pastelurile reprezinta "o lirica a linistii si fericirii rurale, horatiene". Seminatatea perspectivei si sensatia de cant permanent al naturii se realizeaza si prin faptul ca Alecsandri surprinde intotdeauna biruinta vietii, oricat de marunta, asupra neantului. Vigoarea si adevarul descrierii, multimea amanuntelor care umplu campul vizual, unele note de umor, posturile idilice, permanentul optimism al imaginilor sunt toate influente de simplitatea si frescul specific viziunii in poezia noastra populara.

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

Limbajul pastreaza si el ceva din aroma versului popular. Astfel, Vasile Alecsandri are predilectie spre imaginile desprinse din mitologia populara, iar figurile de stil, cu toate ca au un rafinament clasic, conserva aproape intotdeauna elemente care amintesc de universul rural, de preceptiile specifice lumii campenesti. Viziunea optimista, uneori idilica, tonalitatile folclorice, simetriile compozitionale imprimata pastelurilor un aer de echilibru, de omenesc simplu, de armonie si seninatate.